

SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO
CẤP CỨU PHẪU THUẬT SẢN KHOA CƠ BẢN

Thời gian: 3 tháng

(Đối tượng Bác sĩ)

Sơn La, năm 2023

SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO
CẤP CỨU PHẪU THUẬT SẢN KHOA CƠ BẢN

Thời gian: 3 tháng

(Đối tượng: Bác sĩ)

*(Ban hành kèm theo Quyết định số /QĐ-BVĐKT ngày tháng năm 2023
của Bệnh viện đa tỉnh Sơn La)*

Sơn La, năm 2023

GIỚI THIỆU CHƯƠNG TRÌNH

Chương trình đào tạo Cấp cứu phẫu thuật sản khoa cơ bản nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao về nâng cao chất lượng chẩn đoán và điều trị phẫu thuật một số bệnh lý cấp cứu sản khoa tại các tuyến cơ sở, đặc biệt là tuyến huyện. Trên thực tế nhiều cơ sở y tế còn bỏ sót hoặc phát hiện chậm các bệnh lý cấp cứu sản khoa gây hậu quả nghiêm trọng, ảnh hưởng lớn đến sức khỏe bệnh nhân. Trong nỗ lực xây dựng hệ thống Sản khoa, bên cạnh các đầu tư về cơ sở vật chất, trang thiết bị thì cũng có nhu cầu rất lớn về đào tạo đội ngũ nhân viên tại các cơ sở y tế có đủ năng lực trình độ đảm nhận công tác cấp cứu sản khoa.

Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La là bệnh viện tuyến cuối của ngành y tế Sơn La đã được đầu tư xây dựng và đi vào hoạt động với quy mô 500 giường bệnh, được bổ sung thêm trang thiết bị mới, hiện đại. Đội ngũ Phẫu thuật viên có nhiều kinh nghiệm và chuyên môn sâu đáp ứng được nhu cầu khám chữa bệnh cũng như nhiệm vụ đào tạo sản khoa.

Xuất phát từ thực tiễn, nhu cầu đào tạo về Cấp cứu phẫu thuật sản khoa cơ bản cho các bác sĩ đang hoặc sẽ công tác tại các cơ sở y tế thuộc các bệnh viện tuyến tỉnh hoặc bệnh viện tuyến huyện trong tỉnh, Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La xây dựng chương trình đào tạo Cấp cứu phẫu thuật sản khoa cơ bản với thời gian 3 tháng.

Chương trình này nhằm cung cấp các kiến thức, kỹ năng, thái độ về phẫu thuật cấp cứu sản cho các bác sĩ mới ra trường hoặc chưa có chuyên khoa sản với mong muốn là sau khi hoàn thành khóa học, các học viên có thể đảm nhiệm được vị trí trực tại các cơ sở y tế sẽ chẩn đoán và phẫu thuật được các bệnh lý cấp cứu sản khoa.

Chương trình đã đáp ứng được những mục tiêu cơ bản của ngành y tế tỉnh Sơn La đặt ra nhằm giúp nâng cao chất lượng chẩn đoán và điều trị người bệnh trong tình hình mới.

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO

I. Tên khóa học: CẤP CỨU PHẪU THUẬT SẢN KHOA CƠ BẢN

II. Thời gian đào tạo: 3 tháng

III. Mục tiêu đào tạo

Mục tiêu kiến thức

1. Trình bày được quy trình nhận định ban đầu bệnh nhân cấp cứu, bệnh nhân chấn thương.
2. Trình bày được quy trình cấp cứu cơ bản Sản khoa.
3. Trình bày được chẩn đoán và xử trí ban đầu một số cấp cứu thường gặp.
4. Trình bày được chỉ định, chống chỉ định và tai biến của một số kỹ thuật cấp cứu.

Mục tiêu kỹ năng

1. Thực hiện được quy trình nhận định và phân loại ban đầu bệnh nhân cấp cứu Sản khoa.
2. Thực hiện đúng quy trình kỹ thuật cấp cứu cơ bản.
3. Chẩn đoán và xử trí đúng quy trình một số cấp cứu thường gặp.
4. Thực hiện được một số kỹ thuật cấp cứu trên bệnh nhân.

Mục tiêu thái độ

1. Rèn luyện tác phong khẩn trương trong tiếp đón chẩn đoán và xử trí bệnh nhân cấp cứu.
2. Có ý thức áp dụng phân loại bệnh nhân cấp cứu theo mức độ ưu tiên.
3. Có ý thức áp dụng các bước cấp cứu theo trình tự ưu tiên cấp cứu.

IV. Học viên tham dự khóa đào tạo

Là bác sĩ có đủ hai điều kiện sau đây:

- Bác sĩ tốt nghiệp đa khoa, công tác tại khoa Sản; Bác sĩ chuyên khoa Sản
- Được bệnh viện tuyển tỉnh hoặc huyện cử đi học và tiếp nhận sau khi kết thúc khóa học

V. Nội dung đào tạo

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết
----	---------	------------------	---------

			Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
1	Mô hình tổ chức một hệ thống cấp cứu sản phụ khoa	<ol style="list-style-type: none"> Nắm rõ tầm quan trọng của việc tổ chức có hệ thống việc cấp cứu sản phụ khoa. Phân loại được các cấp cứu sản phụ khoa một cách khoa học, trình tự các bước cấp cứu trong sản phụ khoa. Tìm hiểu và nắm rõ các hoạt động cấp cứu tại khoa sản bệnh viện tỉnh Sơn La 	32	4	28
2	Chữa ngoài tử cung vỡ	<ol style="list-style-type: none"> Trình bày được nhận định và kiểm soát ban đầu bệnh nhân GEU. Thực hiện được nhận định và kiểm soát bệnh nhân GEU. Rèn luyện tác phong thực hiện kiểm soát ban đầu bệnh nhân cấp cứu GEU theo đúng trình tự các bước. 	40	16	24
3	U nang buồng trứng	<ol style="list-style-type: none"> Trình bày được cách phát hiện và tiêu chuẩn chẩn đoán U nang buồng trứng xoắn. Trình bày được kỹ thuật cấp cứu cơ bản U nang buồng trứng xoắn. Thực hiện được thành thạo các bước trong cấp cứu cơ bản U nang buồng trứng xoắn theo đúng trình tự và quy trình kỹ thuật. 	16	4	12
4	Rau bong non	<ol style="list-style-type: none"> Kể tên được các nguyên nhân thường gặp của rau bong non. Chẩn đoán được rau bong non và định hướng được nguyên nhân rau bong non, Xử trí đúng ban đầu rau bong non. 	20	4	16

		4. Rèn luyện được tác phong rất khẩn trương và phối hợp chẩn đoán với xử trí cấp cứu trong xử trí rau bong non.			
5	Rau tiền đạo	<p>1. Kể tên được các nguyên nhân thường gặp của rau tiền đạo.</p> <p>2. Trình bày được định hướng xử trí cấp cứu trước một trường hợp rau tiền đạo.</p> <p>3. Chẩn đoán nhanh chóng được các nguyên nhân cấp cứu quan trọng gây rau tiền đạo.</p> <p>4. Rèn Luyện tác phong rất khẩn trương khi tiếp nhận bệnh nhân rau tiền đạo.</p>	16	4	12
6	Xử trí tích cực giai đoạn III chuyển dạ	<p>1. Trình bày được các bước xử trí trong giai đoạn III của cuộc chuyển dạ</p> <p>2. Trình bày được các bất thường và hướng xử trí trong giai đoạn III chuyển dạ.</p>	16	4	12
7	Suy thai trong tử cung	<p>1. Trình bày được các nguyên nhân suy thai.</p> <p>2. Trình bày được các dấu hiệu nguy hiểm của suy thai.</p> <p>3. Phát hiện nhanh chóng được các suy thai.</p> <p>4. Các kiến thức cơ bản cần nắm rõ và xử trí được khi phát hiện suy thai.</p>	16	4	12
8	Tiền sản giật	<p>1. Trình bày được các nguyên nhân thường gặp của tiền sản giật.</p> <p>2. Định hướng được chẩn đoán của tiền sản giật và chẩn đoán được các nguyên nhân cấp cứu.</p>	20	4	16

		<p>3. Trình bày được các mức độ của tiền sản giật.</p> <p>4. Trình bày được cấp cứu của tiền sản giật.</p> <p>5. Chỉ định đúng các xét nghiệm và thăm dò cần thiết trong cấp cứu tiền sản giật.</p> <p>6. Thực hiện được xử trí cấp cứu tiền sản giật.</p>			
9	Thai nghén có nguy cơ	<p>1. Trình bày được nguyên nhân dẫn đến thai nghén có nguy cơ về phía mẹ, về phía con.</p> <p>2. Trình bày được thái độ theo dõi và xử trí thai nghén có nguy cơ.</p>	16	4	12
10	Các chỉ định mổ lấy thai	<p>1. Trình bày được các dấu hiệu lâm sàng và các trường hợp mổ lấy thai.</p> <p>2. Thực hiện được các kỹ thuật trong các bước của mổ lấy thai.</p>	16	4	12
11	Chữa vết mổ	<p>1. Trình bày được các dấu hiệu và chẩn đoán chữa vết mổ</p> <p>2. Trình bày được nguyên tắc xử trí chữa vết mổ</p>	16	4	12
12	Cắt khâu tầng sinh môn	<p>1. Liệt kê được các trường hợp có chỉ định cắt khâu tầng sinh môn.</p> <p>2. Thực hành thành thạo cắt khâu tầng sinh môn, xử trí các trường hợp rách phức tạp TSM.</p>	16	4	12
13	Vỡ tử cung	<p>1. Trình bày được chẩn đoán dọa vỡ và vỡ tử cung..</p> <p>2. Kể tên các nguyên nhân thường gặp của dọa vỡ và vỡ tử cung.</p>	16	4	12

		3.Trình bày được xử trí cấp cứu ban đầu dọa vỡ và vỡ tử cung. 4. Thực hiện các kỹ thuật phẫu thuật vỡ tử cung			
14	Phẫu thuật mổ lấy thai	1. Trình bày được các bước cơ bản trong phẫu thuật mổ lấy thai. 2. Thực hành phẫu thuật mổ lấy thai.	176	44	132
16	Ôn tập và thi kết thúc		42	16	26
17	Khai mạc, bế mạc, kiểm tra		6	6	
	Tổng số		480	120	360

VI. Tài liệu dạy - học

- Tài liệu đào tạo phẫu thuật cấp cứu sản khoa (BVĐKT ban hành)
- Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị các bệnh sản phụ khoa – *Bộ Y Tế*
- Quy trình kỹ thuật khám bệnh, chữa bệnh chuyên ngành Phụ Sản – *Bộ Y*

Tế

- Bài giảng sản phụ khoa (Sau đại học) – *Đại học Y Hà Nội*

VII. Phương pháp dạy học

- Phương pháp giảng dạy: Giảng viên truyền đạt kiến thức lý thuyết bằng trình chiếu, thuyết trình, thảo luận...

- Thực tập lâm sàng: học viên học thực hành trên lâm sàng tại bệnh phòng sẽ được chia thành 2 - 4 nhóm. Mỗi nhóm có 1 giảng viên hướng dẫn. Học viên được tiếp cận bệnh nhân, hỏi bệnh, thăm khám, làm bệnh án và tập ra các quyết định về chỉ định xét nghiệm, chỉ định điều trị. Học viên có thể tập làm từng bước chẩn đoán, xử trí thực hành kỹ thuật trên bệnh nhân với sự cho phép, hướng dẫn và giám sát của giảng viên.

- Học viên sẽ được tham gia trực cùng các ca trực của bác sĩ: 3 - 5 học viên đi trực theo 1 bác sĩ. Học viên được học lâm sàng trong ca trực của mình với sự hướng dẫn, giám sát của bác sĩ trực.

- Thực tập trên mô hình: Học viên học thực hành trên mô hình sẽ được chia các nhóm nhỏ tùy theo số lượng mô hình, dụng cụ (2 - 4 nhóm, tối ưu là 4 - 5 học viên/ nhóm) và thực hành trực tiếp trên mô hình với sự hướng dẫn, giám sát của giảng viên.

- Phương tiện giảng dạy gồm: Máy tính, máy chiếu (Projector), giấy A0, bảng trắng, phương tiện PHCN, phương tiện VST.

* Thi lâm sàng:

- Các học viên làm bệnh án bệnh nhân trên lâm sàng, giảng viên sẽ kiểm tra bệnh án, ra các câu hỏi (trả lời vấn đáp) về bệnh nhân thi, quan sát học viên hỏi bệnh, thăm khám, cấp cứu bệnh nhân; nếu điều kiện cho phép, có thể thi lâm sàng trên bệnh nhân đóng thế (bệnh nhân giả) đối với 1 số cấp cứu khó thực hiện thi trên bệnh nhân thật.

VIII. Tiêu chuẩn giảng viên và trợ giảng

- Số lượng: Tối thiểu 04 giảng viên;

- Trình độ: Sau đại học trở lên, đã và đang công tác tại khoa Sản và các khoa liên quan của Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La.

IX. Thiết bị, học liệu cho khoá học

Cơ sở vật chất và trang thiết bị học tập:

- Phòng học lý thuyết: Tại khoa Sản hoặc ở phòng Giảng đường
- Phòng học thực hành: Giảng đường, khoa Sản, khoa GMHS
- Phương tiện nghe nhìn: Bảng, bút viết, máy tính và máy chiếu
- Trang thiết bị, đồ dùng học tập
- Các dụng cụ và mô hình phục vụ cho học thực hành

X. Hướng dẫn tổ chức thực hiện chương trình

* Phân bố thời gian khóa học:

- Quỹ thời gian

12 tuần x 5 ngày x 8 tiết học = 480 tiết

* Phân bổ thời gian khóa học:

- Khai giảng, bế giảng: 6 tiết.
- Học lý thuyết: 98 tiết.
- Học thực tập lâm sàng: 334 tiết
- Ôn tập và thi kết thúc khóa học: 42 tiết

Thời gian biểu

Tuần 1

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Khai giảng và học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT

Tuần 2

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT

Tuần 3

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Học LT	Học LT	Học LT	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	Thực tập lâm sàng	Thực tập lâm sàng

Tuần 4 → 11

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng

Buổi chiều	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng
------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Tuần 12

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	TT lâm sàng	Ôn thi và thi kết thúc khóa học			
Buổi chiều	TT lâm sàng	Ôn thi và thi kết thúc khóa học			Bế mạc

Ghi chú:

- Buổi sáng = 4 tiết/buổi, bắt đầu từ 8h00 và kết thúc vào 11h30p*
 - Buổi chiều = 4 tiết/buổi, bắt đầu từ 13h00 và kết thúc vào 16h30p*
 - Với các buổi học lý thuyết, giữa buổi có nghỉ giải lao*
 - Mỗi lớp học không quá 10 học viên.
 - Khóa học được tổ chức tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La và do phòng Chỉ đạo tuyển trực tiếp quản lý;
 - Mỗi lớp học có 01 giáo viên phụ trách và đồng thời là tư vấn hỗ trợ học tập cho mỗi học viên;
 - Học viên trong lớp bầu lớp trưởng và 1 lớp phó;
 - Học lý thuyết tại Hội trường số 3 của Bệnh viện đa khoa tỉnh;
 - Thực hành: Khoa Sản Bệnh viện đa khoa tỉnh và tại phòng học Tiền lâm sàng.
- Lớp học có thể chia thành 2 - 4 nhóm khi thực tập lâm sàng.

XI. Đánh giá và cấp Chứng nhận/ chứng chỉ đào tạo liên tục

*** Kiểm tra kiến thức trước khóa học:**

Hình thức: kiểm tra viết

Thời gian: 30- 45p

Phương pháp: Câu hỏi tự luận/bài tập xử trí tình huống hoặc câu hỏi trắc nghiệm khách quan.

*** Kiểm tra kiến thức kết thúc khóa học:**

Hình thức: kiểm tra viết; Thời gian: 45 p

Phương pháp: Câu hỏi tự luận/bài tập xử trí tình huống hoặc câu hỏi trắc nghiệm khách quan.

+ Kiểm tra thực hành:

Hình thức: Làm bệnh án lâm sàng trên người bệnh, xử trí cấp cứu trên người bệnh hoặc mô hình (Tùy theo nội dung kiểm tra); Thời gian: 90-120 p;

Phương pháp: Quan sát bằng bảng kiểm và vấn đáp;

*** Các chỉ tiêu cho từng học viên:**

- Bệnh án: Làm được ít nhất 1 bệnh án cho từng chủ đề cấp cứu đã được học
- Thực hành:

STT	Tên thủ thuật, kỹ thuật	Chỉ tiêu về thực hành(số lượng)		
		Quan sát	Trợ giúp	Tự làm
1	Đỡ đẻ thường	50	20	2
2	Kỹ thuật cắt khâu tầng sinh môn	30	5	1
3	Kỹ thuật khâu tầng sinh môn rách phức tạp	10	5	1
4	Xử trí băng huyết sau đẻ sau mổ	5	5	
5	Kỹ thuật mổ lấy thai	50	20	1
6	Kỹ thuật mổ GEU	20	10	1
7	Kỹ thuật mổ u buồng trứng	10	5	
8	Kỹ thuật mổ cắt tử cung bán phần cấp cứu	20	5	
9	Kỹ thuật bóp bóng sơ sinh	5	5	2
10	Kỹ thuật nạo, hút buồng tử cung	20	10	1

*** Cấp chứng chỉ**

Những học viên đủ các tiêu chuẩn sau đây thì được cấp Chứng chỉ Đào tạo liên tục theo quy định:

- Không nghỉ quá 10% tổng số thời gian khóa học.
- Điểm trung bình của các điểm thành phần phải từ 5 trở lên.

Những học viên không đủ những tiêu chuẩn trên không được cấp giấy chứng nhận và sẽ bị trả về đơn vị công tác.